

JELENA VESIĆ

Jelena Vesić je istoričarka i teoretičarka umetnosti, kustoskinja, predavačica, urednica i autorka. Bavi se istorijom izložbi u Jugoslaviji i Istočnoj Evropi, odnosima umetnosti i ideologije i pitanjima politizacije umetničkog rada i organizovanja u kognitivnom kapitalizmu.

Od 2001. do 2009. jedna od urednica *Preloma*, časopisa za sliku i politiku, a u periodu od 2005. do 2010. osnivačica i članica *Prelom kolektiva*. Od 2009. godine je urednica *Red Thread*, časopisa za socijalnu teoriju, savremenu umetnost i aktivizam (Istanbul) i članica upravnog odbora *Art Margins* (MIT Press).

Intervju:

00:00

Prvo pitanje je kako vidiš svoju ulogu u periodu od 2000. i 2010. u odnosu na to šta radiš sada ili kao se osećaš na sceni danas...

56:53

Što se tiče tvog delovanja u praktičnom smislu ovde, stiče se utisak da ljudi misle da si se ti prosto opredelila za neko drugo polje, da te 'ovde' više ne interesuje, da na neki način samim činom odstupanja od formata velke izložbe i sl. prestaje da se vidi tvoja aktivnost u Srbiji. Kako ti gledaš na to? Da li i dalje vidiš sebe kao deo scene ovde ili je napravljen prelaz u nešto drugo?

1:02:41

Mislim da smo se dovoljno dotakli kontekst u kome su nastajale inicijative u kojima si učestvovala, pa bih možda direktno sad pokrenula pitanje *Preloma* i toga šta je *Prelom* značio u tom trenutku za scenu, a šta znači danas. Ne postoji pandan kritičoj praksi do tada, a ni pandan trenutno. Volela bih da čujem priču o *Prelomu* iz ugla nekoga ko je bio u njegovom uredništvu. Postoje različite interpretacije toga zašto se časopis ugasio, zašto nije moguć dana... Interesuje me kako se ti postavljaš danas prema *Prelomu*?

1:11:19

Meni je dosta drago da čujem da ne pristaješ na taj neki mitološki status *Preloma*, eto sad je to jedna potpuno izolovana, nedodirljiva pojava koja se desila i sad smo svi nostalglični za njom. Koji bi to bili pojedinačni tekstovi ili događaji u izdavaštvu *Preloma* koje bi izdvojila kao posebno značajne u smislu te interakcije sa lokalitetom, kontekstualizacije tog lokaliteta.

1:22:31

Da li bi se možda vratila na to koje su okolnosti dovele do toga da se Centar za savremenu umetnosti *Prelom* ugase? Danas postoje pored Mašine i drugi pokušaji umetničke kritike, kao što je DeMaterijalizacija, nju si već spomenula ranije, tačnije pisala si tekst vezano za Oktobarski salon i njegov prelazak na bijenalni format. Da li misliš da je moguće danas uspostaviti nešto što je tako fokusirano, ideološki nefragmentirano kao što je bio *Prelom*?

1:34:25

Ako ostaješ pri tome da se ne bi osvrnula na okolnosti koje su dovele do gašenja *Preloma*, možda bi mogle da se osvrnemo na promenu okolnosti u okviru prve decenije. Na početku kao d apsotoji ogromni entuzijazam, formira se veliki broj inicijativa i razvijaju se otvoreniji modeli rada od onih koji su od tada bili zastupljeni. Kao direktna posledica fondova koji su se ulivali u scenu, registruje se dosta NGO koji se bave praksama u kulturi. Sredinom prve decenije opada podrška fondova i javlja se potreba za Drugom scenom i kasnije Nezavisnom kutlurnom scenom Srbije. Kako ti vidiš tu dinamiku razvoja podrške, odsustva podrške, šta je bilo moguće na početku, a šta se posle izrodilo iz svega toga. Do sad je pomenuto da je jedna od nuspojava demokratizacije i velike rasporestranjenosti NGO-va u kutlurnom deomenu deprofesionalizacija i manjak fokusa tj. dalja fragmentacija interesa. Kako ti tebi izgleda, s obzirom da si u nekom trenutku i fizički napustila zemlju, ali si, čini mi se, u ideološkom smislu ostala jasno pozicionirana.

1:51:51

Hajde da zaključimo ovim: šta misliš o ovom pokušaju pravljenja pregleda jedne dekade? Da li to ima smisla u slučaju 2000-2010? Da li bi nekog izdvojila u smislu (umetničkih) radova i pojedinaca koji su obeležili tu dekadu za tebe?

1:58:17

Da li možda imaš nešto da dodaš? Preskočili smo priču o izložbi 'O normalnosti' kao jednu od poslednjih pregleda dekade. Uvek mi je zanimljivo da čujem od sagovornika ko bi za njih bio taj neko ko bi bio dobar kao kustos ili koja grupa ljudi bi kustosirala izložbu o prvoj dekadi.

1:59:39

Jel bi nominovala sebe kao deo tima koji bi se bavio time [kustosiranjem izložbe pregleda prve dekade]?

2:02:08

Zanimljivo, više ljudi je tebe nominovalo za taj zadatak na prvu loptu...